

Ще ви разкажа за една ромска жена

Албена Георгиева Сашова – поощрителна награда за есе

Когато обсъждаме масовите стереотипи за мъжкото и женското начало в обществото от гледна точка на променящото се и трайното в тях, не можем да не видим техните библейски корени – ЖЕНАТА, създадена по божия воля от реброто на Адам, за да отговори на неговите нужди. ЖЕНАТА – посредник, лишена от авторство, обслужваща другите. ЖЕНАТА – източник на любов и грижи за другите, но и ЖЕНАТА – изкусителка, порочна, лукава, грешна.

Въпреки историческите модификации на моделите за женственост, винаги остава инвариантното – двойственото възприемане на жената като светица и като грешница. Двумерният образ на жената присъства и в съвременните стереотипи в ромското общество. ЖЕНАТА трябва да бъде силна, за да се справя успешно с многобройните си задължения, но тя следва да бъде и нежна, за да не изневери на същността си. Силните патриархални традиции в ромските семейства са съществена бариера срещу модела на равенство. ЖЕНИТЕ продължават да изпълняват традиционно приписваните им задължения, като прибавят и още едно – да подпомагат икономически семействата си. Но ромската жена продължава да бъде преди всичко майка, съпруга и домакиня, защото прозвището „лоша майка“ е далеч по обидно от обвинението в лошо свършена работа. В същото време битуването на патриархалните норми в част от ромските семейства прави твърде предполагаемо широкото разпространение на домашното насилие като форма на общуване в семейството.

Образът на домакинята вече се възприема преди всичко негативно от моето поколение. Възможно е обаче сред новоформиращата се социална група на богатите новият традиционализъм чрез образа на жената домакиня да бъде реабилитиран. Предимството на този модел е, че разкрива недостатъците на предишния – порочния кръг на циркулиране между непривлекателна, нископлатена работа и изтощителен домакински труд.

Новият образ на неработещата жена залага не на традиционния тип домакиня, обслужваща децата и съпруга, а на жената, посветила времето си за доброто образование на децата, личностното си усъвършенстване и в крайна сметка успяваща да реализира по-добър баланс на активностите си.

ЖЕНИТЕ, отдадени на своята професия и кариера, в ромските семейства са изключения. Общественото мнение като правило ги